

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘

ขององค์การบริหารส่วนตำบลและ
อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเมื่อเกิดความแล้ว จะมีผลกระทบทางลบซึ่งปัญหาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือการแก้ไขปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการและเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีกรทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้นก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลและ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาลโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบเฝ้าระวังเพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ ในการนี้องค์การบริหารส่วนตำบลภูคาจึงจัดทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ประกอบด้วยผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงตลอดถึงมาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

องค์การบริหารส่วนตำบลและ

ตุลาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง	๑
๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	๑
๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๑
๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	๒
๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๓
๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๔
๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	๔
๗.๑ การระบุความเสี่ยง	
๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	
๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	
๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	
๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง	

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ ขององค์การบริหารส่วนตำบลและ อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กรถือเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริตหรือกรณีที่พบกับการทุจริตจะช่วยเป็นหลักประกันระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่ประสบปัญหาน้อยกว่า องค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระวัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre-decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทานเป็นลักษณะ post-decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร COSO ๒๐๑๓ (Committee of sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๑ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับ ดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอกในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

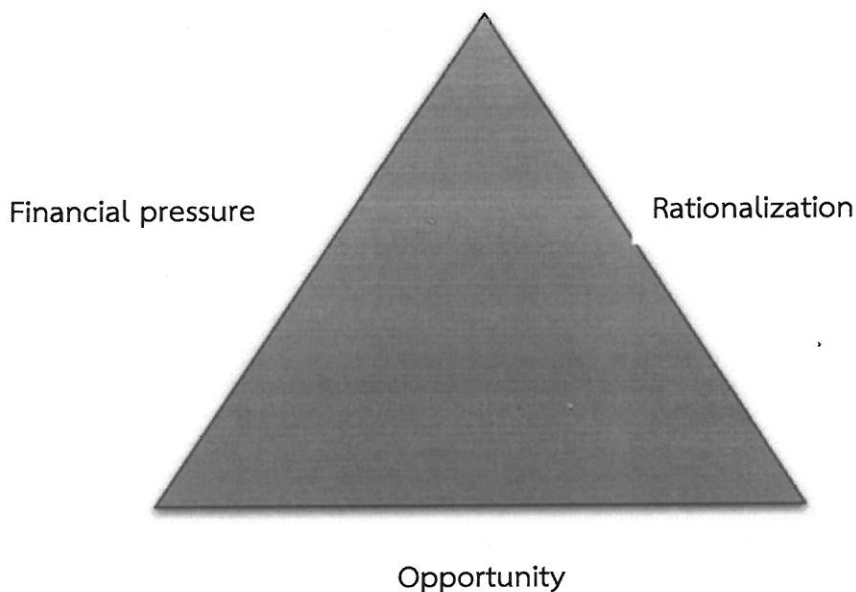
หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

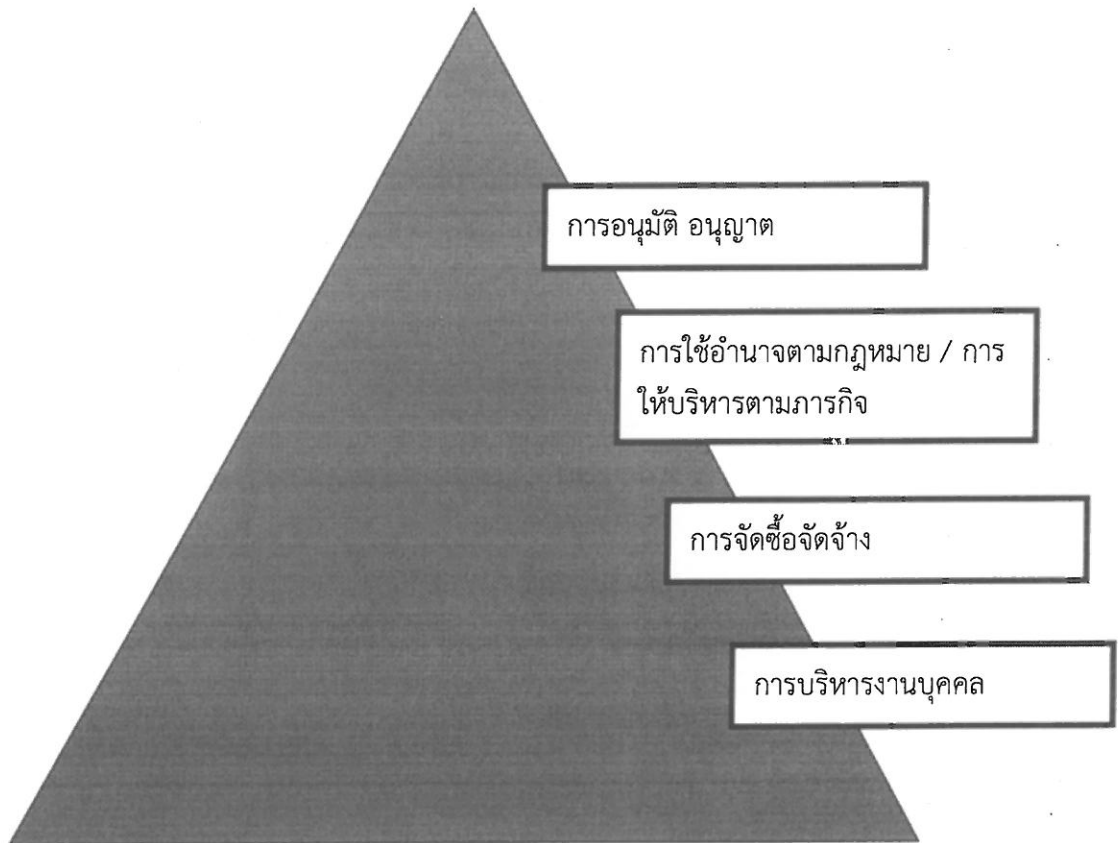
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

๕.๔ ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ระบุความเสี่ยง

๒. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

๓. เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

๕. แผนบริหารความเสี่ยง

๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

๗. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยงต้องดำเนินการ ดังนี้

- คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (มาจาก ๔ ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ และความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารงานบุคคล)

- เลือกรงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เลือกรกระบวนการงานจากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมิน

ความเสี่ยงการทุจริต

การตรวจสอบความเสี่ยงในภาพรวมของการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลและ

- งานด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตทางราชการ
- กระบวนการ การปฏิบัติงานในภาพรวมขององค์กร
- รายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือหลักเกณฑ์และระเบียบที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

๗.๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูลในส่วนของรายละเอียดและขั้นตอนแนวทางหรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในการปฏิบัติงานนี้อาจประกอบด้วยกระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงที่เสี่ยงต่อการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมิน เนื่องจากในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยงหรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันการทุจริต หรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known factor และ Unknown factor

Known factor	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมิงานทำอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต องค์การบริหารส่วนตำบลและ
อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติ พิจารณา อนุญาต
- ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง
- ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล

ชื่อกระบวนการงาน : การบริหารจัดการความเสี่ยงในภาพรวมขององค์การบริหารส่วนตำบลและ

ชื่อหน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลและ

ผู้รับผิดชอบ : สำนักปลัด และ กองคลัง

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง (Known factor และ Unknown factor)

ที่	ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor (เคยเกิดขึ้นแล้ว)	Unknown factor (ยังไม่เคยเกิดขึ้น)
๑	ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติ พิจารณา อนุญาต เหตุการณ์ความเสี่ยง : เจ้าหน้าที่ที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาต บางรายการที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วนเพื่อแลกกับการอนุมัติ		✓
๒	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ เหตุการณ์ความเสี่ยง : เจ้าหน้าที่ที่มีการรับเงินจากผู้ประกอบการในพื้นที่บางรายเพื่อแลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษีตามที่ระเบียบกำหนด		✓
๓	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการจัดซื้อจัดจ้าง เหตุการณ์ความเสี่ยง : ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับ คณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อแลกกับการตรวจรับงานจ้าง		✓
๔	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการบริหารงานบุคคล เหตุการณ์ความเสี่ยง : การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการเลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น		✓

หมายเหตุ : อธิบายรายละเอียด พฤติกรรมการทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

- ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีทำงานอยู่แล้ว ✓ Known factor
- ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรมความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ✓ Unknown factor

๗.๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง การนำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลางและสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม คือ ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง คือ ความเสี่ยงระดับสูงมากเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาตบางรายการที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วนเพื่อแลกกับการอนุมัติ	✓			
๒	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ประกอบการในพื้นที่บางรายเพื่อแลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษีตามที่ระเบียบกำหนด		✓		
๓	ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับคณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อแลกกับการตรวจรับงานจ้าง		✓		
๔	การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการเลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น		✓		

๗.๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูงจนถึงสูงมาก (สีส้มกับสีแดง) จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังมีค่า ๑ - ๓ ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนเป็น must หมายถึงความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้นเป็น Should หมายถึงจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ ๑

ระดับของความรุนแรงผลกระทบมีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับการเงินรายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายใน internal process หรือกระทบต่อการเรียนรู้ องค์ความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ SCORING ระดับความเสี่ยง

ที่	ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยงรวมความจำเป็น + รุนแรง
๑	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาตบางรายการที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วนเพื่อแลกกับการอนุมัติ	๓	๒	๕
๒	เจ้าหน้าที่มีการรับเงินจากผู้ประกอบการในพื้นที่บางรายเพื่อแลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษีตามที่ระเบียบกำหนด	๒	๑	๓
๓	ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับคณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อแลกกับการตรวจรับงานจ้าง	๓	๒	๕
๔	การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการเลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น	๓	๒	๕

๗.๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

การนำค่าความรุนแรงจากตาราง ๓ มาทำการประเมินการควบคุมทางทุจริต ว่ามีการควบคุมการทุจริตในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กร แต่ยอมรับได้มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อยการจัดการเพิ่มจากรายจ่ายมีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

ที่	ประเด็น/เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	คุณภาพการจัดการ	ระดับความเสี่ยง		
				ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑	เจ้าหน้าที่ที่มีการรับเงินจากผู้ขออนุญาตบางรายการที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วน	๑. ปรับเปลี่ยนวิธีการให้บริการเป็นการให้บริการแบบออนไลน์เพื่อลดการเผชิญหน้าและลดการใช้ดุลยพินิจ/ลดโอกาสในการเรียกรับเงินของเจ้าหน้าที่ ๒. ให้การมีการตรวจทานการปฏิบัติงานจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น	พอใช้	✓		
๒	เจ้าหน้าที่ที่มีการรับเงินจากผู้ประกอบการในพื้นที่บางรายเพื่อแลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษีตามที่ระเบียบกำหนด	๑. ใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชันมาใช้ในการประเมินและแจ้งผลการประเมินภาษี ๒. ปรับวิธีการรับชำระภาษีเป็นรูปแบบออนไลน์	พอใช้		✓	
๓	ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับคณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อแลกกับการตรวจรับงานจ้าง	๑. กำหนดให้มีสัดส่วนคณะกรรมการตรวจการจ้างที่มาจากประชาคมหมู่บ้าน ๒. ให้มีการประชาสัมพันธ์กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนในพื้นที่ทราบทุกช่องทาง	ดี		✓	
๔	การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการเลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น	ดำเนินการพิจารณาเลื่อนระดับในรูปแบบของคณะกรรมการที่มีองค์ประกอบของบุคคลภายนอกร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย	พอใช้		✓	

๗.๕ แผนบริหารความเสี่ยง

การนำเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง อยู่ในระดับปานกลาง ในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามลำดับ

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง แผนบริหารความเสี่ยงองค์การบริหารส่วนตำบลและ

ประเด็นความเสี่ยง	กระบวนการ	รูปแบบ/เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับ การอนุมัติ พิจารณา อนุญาต	การอนุมัติ พิจารณา อนุญาต	เจ้าหน้าที่ มีการรับเงินจากผู้ขอ อนุญาตบางรายการที่คุณสมบัติไม่ ครบถ้วนเพื่อแลกกับการอนุมัติ	๑. ปรับเปลี่ยนวิธีการให้บริการเป็นการให้บริการ แบบออนไลน์เพื่อลดการเผชิญหน้าและลดการใช้ ดุลยพินิจ/ลัดโอกาสในการเรียกเก็บเงินของ เจ้าหน้าที่ ๒. ให้การมีการตรวจทานการปฏิบัติงานจาก ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘	ทุกส่วนราชการ
๒. ความเสี่ยงการ ทุจริตในการใช้ อำนาจตามกฎหมาย/ การให้บริการตาม ภารกิจ	การปฏิบัติของ เจ้าหน้าที่ในองค์กร	เจ้าหน้าที่ มีการรับเงินจาก ผู้ประกอบการในพื้นที่บางรายเพื่อ แลกกับการไม่ต้องถูกประเมินภาษี ตามที่ระเบียบกำหนด	๑. ใช้โปรแกรม/แอปพลิเคชัน มาใช้ในการ ประเมินและแจ้งผลการประเมินภาษี ๒. ปรับวิธีการรับชำระภาษีเป็นรูปแบบออนไลน์	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘	ทุกส่วนราชการ

ประเด็นความเสี่ยง	กระบวนการ	รูปแบบ/เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการทุจริต	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง	การตรวจรับงานจ้าง	ผู้รับจ้างจ่ายสินบนให้กับคณะกรรมการตรวจการจ้างเพื่อแลกกับการตรวจรับงานจ้าง	๑. กำหนดให้มีสัดส่วนคณะกรรมการตรวจสอบการจ้างที่มาจากประชาคมหมู่บ้าน ๒. ให้มีการประชุมสัมมนาพร้อมกันการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนในพื้นที่ทราบทุกช่องทาง	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘	ทุกส่วนราชการ
๔. ความเสี่ยงการทุจริตในการบริหารงานบุคคล	การพิจารณาของผู้บังคับบัญชา	การเรียกรับเงินเพื่อแลกกับการเลื่อนระดับให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น	ดำเนินการพิจารณาเลื่อนระดับในรูปแบบของคณะกรรมการที่มีองค์ประกอบของบุคคลภายนอกกรมเป็นคณะกรรมการด้วย	ปีงบประมาณ ๒๕๖๘	ทุกส่วนราชการ